

УДК 636.2.082.13(06)

ПРОДУКТИВНІ ТА ЕТОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ КОРІВ

Олена Володимирівна Лесновська,

кандидат сільськогосподарських наук, доцент

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

e-mail: lesnovskay_elena@ukr.net, <https://orcid.org/0000-0002-9027-6734>

Анастасія Русланівна Андрух,

здобувач другого (магістерського) рівня освіти,

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Владислав Романович Шлюбченко,

здобувач другого (магістерського) рівня освіти,

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

вул. Сергія Єфремова, 25, м. Дніпро, Україна, 49600

***Анотація.** Дослідженнями встановлено позитивний вплив використання амінокислотного вітамінно-мінерального преміксу в структурі раціонів годівлі корів української чорно-рябої молочної породи на продуктивні якості та етологічні особливості тварин.*

***Ключові слова:** корови, годівля, премікс, продуктивність, етологічні особливості.*

***Постановка проблеми.** Велике значення для розкриття спадково закладених задатків молочності тварин, якісних показників їх молока є необхідність створення відповідного рівня утримання, догляду за тваринами, балансування раціонів їх годівлі, причому в різні періоди фізіологічного стану, враховуючи індивідуальні та етологічні особливості, рівень продуктивності тощо [1,3,4].*

Пошук та використання різних технологічних рішень при виробництві молока є на сьогодні актуальним і важливим питанням, що зможе вивести галузь на новий рівень та зробити її прибутковим бізнесом [2].

*Тому **метою наших досліджень був** пошук технологічних рішень підвищення рівня продуктивних ознак корів за рахунок використання в раціонах їх годівлі преміксу амінокислотного вітамінно-мінерального (АВМ) в умовах фермерського господарства «ЮРАН» Новомосковського району Дніпропетровської області.*

Впродовж дослідного періоду дійні корови української чорно-рябої молочної породи отримували раціон з різноманітним набором кормів, серед яких 34,0 % становлять концентровані, 43,0 % – соковиті та 23,0 % грубі. Концентровані корми давали тваринам у вигляді дерті, до складу якої входило 40,0 % пшениці, 32,0 % ячменю та 28,0 % кукурудзи. В якості соковитого корму корови отримували силос кукурудзяний – 43,0 % від загальної кількості добової дачі.

До щоденного раціону годівлі піддослідних дійних корів додавали 1,0 % преміксу амінокислотного вітамінно-мінерального, насичений вітамінами, мінералами та амінокислотами, що так необхідні коровам саме в продуктивний період. Усі компоненти преміксу мали позитивний вплив на травну систему корів, підвищуючи біологічну цінність харчового

рослинного білку, викликаючи високе поїдання та засвоєння кормів, підвищуючи інтенсивність обмінних процесів.

Результати досліджень. Піддослідні тварини були вперше запліднені у віці 518,0-542,0 днів при досягненні ними живої маси 384,0-392,0 кг. Для того, щоб виявити особливості впливу даного преміксу на продуктивні якості корів, нами були проведені контрольні доїння тварин з урахуванням якісних показників молока. Слід відмітити, що тварини контрольної групи поступалися за живою масою ровесницям, що споживали додатково премікс, на 2,1 %. В подальшому жива маса піддослідних первісток при першому отеленні склала 485,0 кг у контрольній групі та 491,5 кг – в дослідній. Різниця становить 1,3 % на користь дослідних тварин.

У зв'язку з використанням в раціонах годівлі преміксу корови дослідної групи мали тривалість лактації, наближену до оптимальної (290 днів). Ровесниці ж контрольної групи поступалися їм за даним показником на 5,1 %.

Досліджуючи рівень продуктивності, виявили, що середньодобовий надій первісток контрольної групи впродовж лактації становив 12,8 кг, що на 6,3 % нижче за показник дослідних ровесниць. В результаті за всю лактацію від корів дослідної групи було отримано на 22,0 % більше порівняно з контролем.

Разом з встановленням продуктивних якостей піддослідних тварин, нами були проведені дослідження щодо етологічних особливостей корів. Піддослідні тварини, що додатково отримували впродовж дослідження премікс, більше часу доби витрачали на відпочинок лежачи та на споживання кормів, що свідчить про стимуляцію використаною кормовою добавкою обмінних процесів в організмі піддослідних тварин, покращення у них апетиту та збільшення засвоєння корму. На поїдання кормів корови дослідної групи витрачали 19,0 % часу всієї доби, а контрольні тварини – лише 13,0 % відповідно. Окрім того, піддослідні тварини менше часу витрачали на рухову активність – 1,4 % від часу доби, тоді як контрольні були більш рухливими – 1,8 % часу доби.

Слід звернути увагу на те, що впродовж доби більшу її частину усі корови проводили відпочинок лежачи або стоячи. Цікаво те, що піддослідні тварини, що додатково отримували премікс, відпочивали лежачи більше, ніж тварини контрольної групи.

Висновки. Отриманими результатами досліджень доведена доцільність використання амінокислотного вітамінно-мінерального преміксу на рівень молочної продуктивності піддослідних тварин, а також на етологічні особливості корів.

Бібліографічний список

1. Гладій М.В. (2014). Вплив генетичних і паратипових чинників на господарсько-корисні ознаки корів / М. В. Гладій, Ю. П. Полупан, І. В. Базишина та ін. Розведення і генетика тварин. № 48, 48-61.
2. Ефіменко М. Я. (2014). Перспективи розвитку української чорно-рябої молочної породи. / Ефіменко М. Я., Подоба Б. Е., Братушка Р. В.Тваринництво України. № 10,10-14.

3. Лесновська О.В. (2019). Особливості формування молочної продуктивності корів червоної степової породи / О.В. Лесновська, Л.В. Карлова, І.В. Деберина. *Theoretical and Applied Veterinary Medicine*, 7(1), 29-35.

4. Разанова О.П. (2019). Продуктивність і племінна цінність корів української чорно-рябої молочної породи різних ліній племрепродуктора Вінниччини. *Аграрна наука та харчові технології*, № 4 (107), Т.2, 93-104.

PRODUCTIVE AND ETHOLOGICAL CHARACTERISTICS OF COWS

Lesnovska O.V., Andruh A.R., Shlubhenko V.R.

Dnipro State Agrarian and Economic University, lesnovskay_elen@ukr.net

Abstract. Research has established a positive effect of the use of an amino acid vitamin-mineral premix in the structure of feeding rations of cows of the Ukrainian black-spotted dairy breed on the productive qualities and ethological features of the animals.

Key words: cows, feeding, premix, productivity, ethological features.